



การจัดประชุมคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดปัตตานี

โดย

นายสาธิต สิริภักดิ์

ตำแหน่งนักวิชาการแรงงาน 6 ว. รักษาการในตำแหน่ง

นักวิชาการแรงงาน 7 ว.

สำนักงานแรงงานจังหวัดปัตตานี

ผู้ขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการแรงงาน 7 ว.

สำนักงานแรงงานจังหวัดปัตตานี



ร 12.05.6
ท642น
2547
ร.2



ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน

08877

เอกสารผลงานทางวิชาการ

๗

คำนำ

กระทรวงแรงงานมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารและคุ้มครองแรงงาน พัฒนาฝีมือแรงงาน ส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงแรงงาน หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงแรงงาน โดยมีส่วนราชการและหน่วยงานสังกัดเป็นผู้รับผิดชอบ การปฏิบัติงานกระจายอยู่ในทุกจังหวัด

ภารกิจด้านการบริหารและคุ้มครองแรงงานที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การพิจารณากำหนดอัตรา ค่าจ้างขั้นต่ำ เป็นอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการค่าจ้าง ซึ่งเป็นองค์กรไตรภาคีที่ประกอบด้วยผู้แทน ฝ่ายรัฐบาล ผู้แทนฝ่ายนายจ้าง และผู้แทนฝ่ายลูกจ้างเป็นผู้ดำเนินการ

ภายหลังจากประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจ ตลอดจนภาวะการจ้างงานเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมค่อนข้างมาก เป็นเหตุให้มีข้อเสนอเรื่องการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของแต่ละจังหวัด โดยจังหวัดนั้น ๆ ดำเนินการ ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 หมวด 5 เรื่องแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และ พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ได้กำหนดเรื่องการกระจายอำนาจเอาไว้ ดังนั้น ในเวลาต่อมา คณะกรรมการค่าจ้างจึงได้แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดขึ้นเป็นครั้งแรก ระหว่างปี 2542 – 2543 จำนวน 75 คณะ โดยมีแรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัด(ชื่อเดิมในขณะนั้น) ทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ และให้คณะอนุกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่ถูกจ้างได้รับอยู่ มาตรฐานการครองชีพ ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นของลูกจ้าง และข้อเท็จจริงทางสังคมและเศรษฐกิจในจังหวัด เพื่อพิจารณาเสนออัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดต่อคณะกรรมการค่าจ้าง ซึ่งในการจัดประชุมคณะอนุกรรมการฯ จะเป็นบทบาทหน้าที่ของสำนักงานแรงงานจังหวัดในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ

เอกสารผลงานทางวิชาการ เรื่อง การจัดประชุมคณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดปัตตานี ฉบับนี้ จัดทำขึ้นสำหรับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานแรงงานจังหวัดปัตตานีได้ใช้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า เพื่อเป็นแนวทางในการจัดประชุมคณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดปัตตานีต่อไป ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการประเมินผลงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน คุณมาเรียม บัวหลวง รักษาการแทนแรงงานจังหวัดปัตตานี และเพื่อนร่วมงานในสำนักงานแรงงานจังหวัดปัตตานีทุกคน ที่ให้โอกาสและคำแนะนำ ตลอดจนการช่วยเหลือ จนกระทั่งผลงานสำเร็จเรียบร้อยด้วยดี ซึ่งผู้เขียนหวังว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ราชการตามสมควร

นายสาริต สิริภักดิ์

นักวิชาการแรงงาน 6 ว. รักษาการในตำแหน่ง

นักวิชาการแรงงาน 7 ว. สำนักงานแรงงานจังหวัดปัตตานี

สิงหาคม 2547

สารบัญ

	หน้า
- แนวคิดเบื้องต้นในการจัดทำเอกสารเรื่องการจัดประชุมคณะกรรมการอัตราค่าจ้าง ขั้นต่ำจังหวัดปัตตานี	1
- ขอบข่ายเนื้อหาและข้อตกลงเบื้องต้น	2 - 3
บทที่ 1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่าจ้าง	
ข้อ 1.1 ความหมายของคำว่าค่าจ้าง เงินเดือน ค่าตอบแทนและค่าจ้างขั้นต่ำ	4 - 8
ข้อ 1.2 ทฤษฎีค่าจ้างและการกำหนดค่าจ้าง	8 - 11
ข้อ 1.3 ความสัมพันธ์ของค่าจ้างกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์	11 - 12
ข้อ 1.4 ความสำคัญของค่าจ้างตามกฎหมาย	12
ข้อ 1.5 การแรงงานสัมพันธ์กับค่าจ้าง	13 - 15
ข้อ 1.6 ความสำคัญของค่าจ้างในภาคเศรษฐกิจ	15 - 19
บทที่ 2 การกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำในประเทศไทย	
ข้อ 2.1 วิวัฒนาการของการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำในประเทศไทย	20 - 25
ข้อ 2.2 คณะกรรมการค่าจ้าง	25 - 26
ข้อ 2.3 คณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด	26 - 28
ข้อ 2.4 คณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดปัตตานี	28
ข้อ 2.5 ความสำคัญของภารกิจคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ จังหวัดปัตตานีต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ/แผนชาติ/ นโยบายรัฐบาล/วิสัยทัศน์กระทรวงแรงงานและวิสัยทัศน์จังหวัดปัตตานี	29 - 30
ข้อ 2.6 งานการจัดประชุมคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด	31 - 37
บทที่ 3 ปัจจัยในการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด	
ข้อ 3.1 ปัจจัยในการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	38 - 49
ข้อ 3.2 ตัวอย่างและแนวทางการรวบรวมข้อมูล ฯ ของจังหวัดปัตตานี	50 - 70
ข้อ 3.3 บทสรุปความเห็นของผู้เขียนที่มีต่อนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำและ การจัดประชุมคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด	71 - 74
-บรรณานุกรม	75 - 76
-ภาคผนวก	77
-ภาคผนวก 1 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 หมวด 6 คณะกรรมการค่าจ้าง	78 - 83
-ภาคผนวก 2 ระเบียบคณะกรรมการค่าจ้างกลาง ว่าด้วยองค์ประชุมและวิธีดำเนินงานของ คณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด พ.ศ. 2542	84 - 85

สารบัญ (2)

	หน้า
- ภาคผนวก 3 ตำนาคำสั่งคณะกรรมการค่าจ้าง ที่ 67/2545 ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2545 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดปัตตานี	86 – 87
- ภาคผนวก 4 กรอบการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี 2548	88 – 91
- ภาคผนวก 5 ระเบียบคณะกรรมการค่าจ้างกลางว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด พ.ศ. 2541	92 – 93
- ภาคผนวก 6 พระราชกฤษฎีกาเบี่ยงประชุมกรรมการ พ.ศ. 2523 ฯ	94 – 100
- ภาคผนวก 7 หนังสือเวียนกระทรวงการคลัง เรื่อง การจ่ายเงินค่ารับรองประเภทค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มในการประชุมราชการ	101-102

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 รายได้ประชากรจำแนกตามประเภทรายได้	17
ตารางที่ 2 ค่าตอบแทนแรงงานจำแนกตามประเภทลูกจ้าง	17
ตารางที่ 3 ตัวอย่างแผนการจัดประชุมคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ จังหวัดปัตตานี	34
ตารางที่ 4 ตัวอย่างแบบรายงานการใช้จ่ายเงินประชุมคณะกรรมการฯ	36
ตาราง แสดงแหล่งในการสืบค้นข้อมูลเพื่อประกอบการประชุมคณะกรรมการอัตรา ค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด โดยศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์ ม. ธรรมศาสตร์	41 - 49
ตารางที่ 5 แสดงรายจ่ายของครัวเรือนประเภทลูกจ้างในจังหวัดปัตตานี เปรียบเทียบ ปี 2543 กับ 2545	51
ตารางที่ 6 ตารางข้อมูลเปรียบเทียบอัตรากาเรจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ / ดัชนีราคา ผู้บริโภคทั่วไปของภาคใต้	52
ตารางที่ 7 ตารางเปรียบเทียบอัตราค่าจ้างขั้นต่ำกลุ่มจังหวัดภาคใต้	53
ตารางที่ 8 แสดงข้อมูลจำนวนคนทำงานในสถานประกอบการขนาดกลางและขนาด ย่อมในอุตสาหกรรมการผลิต ปี 2540	54
ตารางที่ 9 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบมูลค่าผลผลิตในสถานประกอบการขนาดกลางและ ขนาดย่อมในอุตสาหกรรมการผลิต ปี 2540	55
ตารางที่ 10 แสดงข้อมูลส่วนประกอบของมูลค่าผลผลิตในสถานประกอบการขนาด กลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมการผลิต ปี 2540	55
ตารางที่ 11 แสดงข้อมูลจำนวนคนทำงานในสถานประกอบการขนาดกลางและ ขนาดย่อมในอุตสาหกรรมการผลิต ปี 2544	56
ตารางที่ 12 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบมูลค่าผลผลิตในสถานประกอบการขนาดกลาง และขนาดย่อมในอุตสาหกรรมการผลิต ปี 2544	56
ตารางที่ 13 แสดงข้อมูลส่วนประกอบของมูลค่าผลผลิตในสถานประกอบการขนาด กลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมการผลิต ปี 2544	57
ตารางที่ 14 ข้อมูลการชำระภาษีนิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มระหว่างปีงบประมาณ 2543 - 2547 ของจังหวัดปัตตานี	58
ตารางที่ 15 ข้อมูลข้อมูลประกอบอื่น ๆ จากรายงานธนาคารแห่งประเทศไทย ฯ เปรียบเทียบระหว่าง ม.ค. - พ.ค. ของ ปี 2546 - 2547 เฉพาะประเด็นสำคัญ	59 - 60
ตารางที่ 16 ตารางกองทุนเงินทดแทนของจังหวัดปัตตานี	61

สารบัญตาราง (2)

	หน้า
ตารางที่ 17 ตารางการจัดหางานของจังหวัดปทุมธานี	61
ตารางที่ 18 เปรียบเทียบภาวะ การทำงานของประชากร พ.ศ.2545 – 2547 รายไตรมาส จำแนกตามสถานภาพแรงงาน(ตามปีงบประมาณ)	62
ตารางที่ 19 จำนวนสถานประกอบการ / คนงาน จำแนกตามขนาด(ตามจำนวน คนงาน) และประเภท อุตสาหกรรมของจังหวัดปทุมธานี ๑ ณ 30 ก.ค.47	63
ตารางที่ 20 ตารางแสดงรหัสประเภทกิจการของสถานประกอบการ (ใช้ประกอบกับตารางที่ 19)	64
ตารางที่ 21 รายงานจำนวนสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องเรื่อง ค่าจ้างขั้นต่ำในจังหวัดปทุมธานี ตั้งแต่ 1 ต.ค.46 ถึง 31 ก.ค.47	65
ตารางที่ 22 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกตามประเภทของค่าใช้จ่าย และสถานะทางเศรษฐกิจ สังคมของครัวเรือนของจังหวัดปทุมธานี ปี 2543	66
ตารางที่ 23 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกตามประเภทของค่าใช้จ่าย และสถานะทางเศรษฐกิจ สังคมของครัวเรือนของจังหวัดปทุมธานี ปี 2545	67
ตารางที่ 24 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศไทย ณ ราคัปรเวลา ปี 2531	68
ตารางที่ 25 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคใต้ ณ ราคัปรเวลา ปี 2531	69
ตารางที่ 26 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดปทุมธานี ณ ราคัปรเวลา ปี 2531	70
ภาพแผนภูมิ รูปที่ 1 ค่าตอบแทนในความหมายกว้าง	6
รูปที่ 2 แผนภูมิกระแสหมุนเวียนของระบบเศรษฐกิจ	16